

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารของ ผู้ต้องขังตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550
ชื่อผู้เขียน	วัณรัตน์ ศิวะนารถ
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.วิระ โลจายะ
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารของผู้ต้องขัง กฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารของผู้ต้องขัง และศึกษาถึงหลักกฎหมายในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสาร โดยสิทธิในการติดต่อสื่อสารนั้นเป็นหลักประกันสิทธิที่จะไม่ถูกตัดขาดจากโลกภายนอก เป็นหลักสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน (Basic human right) ประการหนึ่ง ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ผู้ต้องขังกับบุคคลภายนอกเรือนจำนั้น กฎหมายได้ให้รูปแบบการติดต่อไว้หลายทาง ไม่ว่าจะเป็นการเยี่ยม การติดต่อทางจดหมาย การติดต่อทางโทรศัพท์ เป็นต้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 36 ได้ให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารของบุคคลไว้ด้วย และผู้ต้องขังก็ถือว่าเป็นพลเมืองคนหนึ่งที่จะต้องได้รับการความคุ้มครองเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ได้ทำการศึกษาโดยเปรียบเทียบกับ การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารของผู้ต้องขังในประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ และประเทศญี่ปุ่น

จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่า สิทธิและเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารของผู้ต้องขังยังไม่ได้ได้รับความคุ้มครองอย่างแท้จริง เนื่องจากในการติดต่อสื่อสารของผู้ต้องขังกับบุคคลภายนอก โดยในเรื่องการตรวจสอบจดหมายนั้นถือเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากการป้องกันเหตุร้ายและเพื่อรักษาความปลอดภัยของเรือนจำ แต่ปรากฏว่าไม่มีกฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานเรือนจำในการตรวจสอบจดหมายของนักโทษไว้โดยเฉพาะ ทำให้เมื่อเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบจดหมายอาจเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้ต้องขังได้ ส่วนในเรื่องการติดต่อสื่อสารของผู้ต้องขังทางโทรศัพท์ที่เรือนจำอนุญาตให้นักโทษใช้ติดต่อกับบุคคลภายนอกนั้น ต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบของเรือนจำที่มีข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาที่น้อยจนเกินไป ทำให้กระทบสิทธิของผู้ต้องขังมากเกินความจำเป็น และประการสุดท้าย ในเรื่องการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกเรือนจำของผู้ต้องขัง ก็พบว่าไม่มีกฎหมายบัญญัติรับรองสิทธิในการรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่างๆ ของผู้ต้องขังไว้

ซึ่งมีผลเป็นการกระทบสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ผู้ต้องขังจะต้องได้รับในระหว่างต้องโทษจำคุก

ดังนั้น เพื่อให้มีการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องขังในการติดต่อสื่อสารในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการตรวจสอบจดหมาย ควรบัญญัติกฎหมายให้อำนาจเจ้าหน้าที่เรือนจำในการตรวจสอบจดหมายระหว่างผู้ต้องขังกับบุคคลภายนอกเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ด้านความปลอดภัยของเรือนจำและการปกป้องประโยชน์สาธารณะ ส่วนการติดต่อสื่อสารของผู้ต้องขังทางโทรศัพท์ ควรกำหนดเวลาในการใช้โทรศัพท์ให้มีระยะเวลามากขึ้น และควรอนุญาตให้ใช้โทรศัพท์ในกรณีฉุกเฉินได้ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกเรือนจำ ควรให้สิทธิของผู้ต้องขังที่จะรับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆ จากภายนอกเรือนจำ โดยรัฐควรมีข้อจำกัดบางประการในการใช้สิทธิดังกล่าวให้สอดคล้องกับมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับนักโทษที่บัญญัติรับรองสิทธิในการรับข่าวสารต่างๆ ทั้งนี้ เพื่อให้สิทธิในการติดต่อสื่อสารของผู้ต้องขังได้รับการคุ้มครองอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

Thesis Title	Problems of the Prisoners' Right and Freedom Protection in Communication under the Constitution of Thailand B.E. 2550
Author	Wanyarat Siwanart
Thesis-Advisor	Associate Professor Dr. Vira Lochaya
Department	Law
Academic Year	2012

ABSTRACT

The objective of this thesis is to study the concept, theory in relation to prisoners' right and freedom of the communication, laws on the prisoners' right and freedom of the communication. Including legal principle of treating prisoners relating to the communication. The right of communication is security that a prisoner shall not be secluded, which is another basic human right, and it is the right of the prisoner and a person outside the prison. Laws provide many contacting channels regardless of; visiting, mails, telephone etc. Especially, the Constitution of Thailand B.E. 2550, Article 36, guarantees and protects the right and freedom of communication to a person. Therefore a prisoner is a citizen who entitled to protection as same as an ordinary person. The researcher has studied by comparison of the protection of a prisoner's right and freedom in communication of the United States of America, the United of Kingdom and Japan.

On the basis of the results of this research, it can be concluded that: the right and freedom of the prisoners has not been protected entirely due to the fact that the communication between the prisoner and a person outside the prison; checking a mail is very important to protect any danger and secure the safety of the prison, but it has no any particular law giving a power of the prisoner's mail investigation. Therefore when the authority inspects such mail, it shall cause an infringement of the prisoner's individual right, communication by phone of the prisoner, who allowed to use the phone to contact a person outside the prison, is under the rule of the prison, the limit of time is too short. This effect of the right of the prisoner too much; and the last is there is no law giving the right of acknowledging information and events outside the prison. Such right is a basic human right of the prisoner to have during imprisonment.

In order to protect the persons' right and freedom in communication, the researcher would recommend that for mailing investigation, there should legislate a law giving the authority of the prison a power of mailing investigation between a prisoner and a person outside the prison as necessary with an awareness of interest of the prison security and public interest. For the telephone communication, it should prescribe the time period of using the phone longer and should allow the prisoner to use the phone if emergency. Finally, the right of acknowledging information and events outside the prison. It should give such right to the prisoners with some limitation which is corresponding with the minimum standard of the prisoners. This shall increase efficiency of the prisoners' communication right protection appropriately.

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เกิดขึ้นด้วยความเมตตาและเอาใจใส่จากบุคคลทั้งหลาย โดยได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร.วิระ โลจาณะที่ท่านได้สละเวลาอันมีค่ารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผลักดันให้ข้าพเจ้ามีความมุ่งมั่นในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และท่านยังได้ให้คำแนะนำ คำชี้แนะ และให้แนวความคิดทางด้านวิชาการ ทั้งด้านแหล่งข้อมูลต่างๆ ซึ่งท่านให้การดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และท่านได้ยังอ่านวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์อย่างละเอียดพร้อมๆ กับให้คำแนะนำเพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วารี นาสกุลที่ท่านได้กรุณารับเป็นประธานในการสอบวิทยานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรชัย เลื่อนฉวี และรองศาสตราจารย์ภานิณี กิจพ้อคำ ที่ท่านได้ให้ความกรุณามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำอย่างดียิ่งในการตรวจสอบเนื้อหาทั้งหมดเพื่อความสมบูรณ์ถูกต้องของวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณคุณกวนเดช วงศ์เยี่ยมและคุณพศธร พันธุ์สุวรรณ ที่ได้ช่วยค้นคว้าหาข้อมูลทางกฎหมายและเสนอแนะในประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงสำหรับบิดามารดาของผู้เขียน รวมทั้งขอบคุณทุกคนในครอบครัวที่คอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจสำคัญในการศึกษาของผู้เขียนตลอดมา รวมทั้งอาจารย์ทุกๆ ท่าน และเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยและเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เขียนตลอดจนพี่ๆ เพื่อนๆ ทุกคนในรุ่น 51 ที่คอยเป็นกำลังใจและคอยมอบสิ่งดีๆ ให้ตลอดมา

อนึ่ง หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถก่อให้เกิดความรู้และข้อคิดที่มีประโยชน์อันควรแก่การศึกษาหรือปฏิบัติ ผู้เขียนขอมอบความดีครั้งนี้ด้วยความระลึกถึงพระคุณบิดามารดาครูบาอาจารย์ทุกท่าน ตลอดจนผู้แต่งหนังสือตำราทุกท่านที่ผู้เขียนได้ใช้อ้างอิงในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และผู้มีพระคุณของผู้เขียนทุกท่าน หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

วิญรัตน์ ศิวะนารถ